

Nr 16.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1946/47, i vad propositionen avser kommunikationsdepartementets verksamhetsområde.

(4:e avd.)

Driftbudgeten.

Sjätte huvudtiteln.

1:o) **Kommunikationsdepartementet: Avlöningar.** I propositionen nr 2 har Kungl. Maj:t (bilaga 3, punkt 1, s. 17 och 18 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 3 januari 1947) föreslagit riksdagen att medgiva, att den i avlöningsstaten för kommunikationsdepartementet uppförda anslagsposten Avlöningar till icke-ordinarie personal må under budgetåret 1946/47 överskridas med högst 12 500 kronor.

Departementschefen har anmält, att arbetsbördan i departementet under innevarande budgetår ökat så, att en förstärkning av personalen befunnits oundgängligen nödvändig. Under senare hälften av 1946 hade sålunda ytterligare en amanuensaspirant, en vaktmästare och ett skrivbiträde måst nyanställas. Vidare hade ett ordinarie kanslibitråde befordrats till extra ordinarie kansliskrivare. Härigenom komme belastningen på anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal att ökas på ett sätt, som icke varit förutsett vid anslagsberäkningen hösten 1945. Ökningen syntes kunna beräknas till i runt tal 12 500 kronor.

I 1947 års statsverksproposition har förslag framlagts om vissa utökningar av personalen inom kommunikationsdepartementet från och med nästa budgetår. Det har emellertid ansetts nödvändigt att redan under innevarande budgetår förstärka den icke-ordinarie personalen och i övrigt vidtaga vissa dispositioner, varigenom belastningen å den i departementets avlöningsstat upptagna delposten avlöningar till icke-ordinarie personal väntas öka på sådant sätt att anslagsposten torde komma att överskridas med omkring 12 500 kronor. För ett sådant överskridande erfordras riksdagens medgivande. Utskottet, som framdeles kommer att avgiva utlåtande rörande anslagsäskandena för nästa budgetår, finner sig böra tillstyrka att det begärda medgivandet lämnas.

Utskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må medgiva, att den i avlöningsstaten för kommunikationsdepartementet uppförda anslagsposten avlöningar till icke-ordinarie personal må under budgetåret 1946/47 överskridas med högst 12 500 kronor.

2:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 18) och under erinran, att anslag till ifrågakvarande ändamål i gällande riksstat upptagits med 250 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1946/47 anvisa ett reservationsanslag av 200 000 kronor.

Kapitalbudgeten.

Statens affärsverksfonder.

3:o) **Kraftstation vid Harsprånget.** Kungl. Maj:t har (bilaga 10, punkt 1, s. 61 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 3 januari 1947) föreslagit riksdagen att till Kraftstation vid Harsprånget å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1946/47 anvisa ett investeringsanslag av 8 000 000 kronor.

Vattenfallsstyrelsen har i skrivelse den 30 september 1946 äskat anslag till fortsättande av Harsprångets utbyggnad. Styrelsen har därvid meddelat, att leveranstiden för maskinerna till kraftverket numera vore så lång att turbiner, generatorer samt övrig elektrisk och mekanisk utrustning måste beställas redan under innevarande budgetår. Det för nämnda budgetår redan erhållna anslaget har emellertid icke tagits till med hänsyn härtill. Vidare har det vid planeringen av arbetet befunnits nödvändigt att något utöka arbetena under de första åren, vilken ökning icke hittills lagts till grund för beräkning av anslagsbehoven. Till följd av nämnda omständigheter erfordrades ett anslag av 8 000 000 kronor på tilläggsstat för budgetåret 1946/47.

Departementschefen har biträtt vattenfallsstyrelsens förslag i denna del.

Utskottet.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kraftstation vid Harsprånget* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1946/47 anvisa ett investeringsanslag av 8 000 000 kronor.

4:o) **Ny ångpanna i Västerås ångkraftstation.** Kungl. Maj:t har (punkt 2, s. 61) föreslagit riksdagen att till Ny ångpanna i Västerås ångkraftstation å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1946/47 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor.

I sin skrivelse den 30 september 1946 har *vattenfallsstyrelsen* hemställt om anslag till ny ångpanna i Västerås ångkraftstation. Till stöd härför har styrelsen framhållit, att statsblockets ångkraftresurser på grund av kraftkonsumtionens starka stegring måste utökas utöver vad som kunde ernås genom insättande av det sjätte maskinaggregatet i Västerås ångkraftstation. Lämpigaste sättet härför syntes vara att i denna station installera en ny ångpanna av ungefär samma storlek som den senast tillkomna pannan nr 12. Styrelsen har under framhållande att beställningarna torde böra i huvudsak göras redan under innevarande budgetår hemställt, att 1 000 000 kronor måtte beräknas å tilläggsstat för budgetåret 1946/47 och att 2 500 000 kronor måtte upptagas på riksstaten för nästa budgetår.

Departementschefen har tillstyrkt vattenfallsstyrelsens förslag.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Ny ångpanna i Västerås ångkraftstation* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1946/47 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 000 kronor.

5:o) **Statens vattenfallsverks dispositionsanslag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, s. 62) hemställer utskottet,

att riksdagen må såsom *Statens vattenfallsverks dispositionsanslag* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1946/47 anvisa ett investeringsanslag av 3 000 000 kronor.

Statens allmänna fastighetsfond.

6:o) **Anordnande av häradsskrivarkontor.** Kungl. Maj:t har (punkt 4, s. 62 och 63) föreslagit riksdagen att medgiva, att investeringsanslaget till anordnande av häradsskrivarkontor må tagas i anspråk jämväl för anordnande av andra förvaltningslokaler.

Med bifall till Kungl. Maj:ts därom i propositionen 1946: 311 (Bil. 12, punkt 12) framlagda förslag anvisade 1946 års riksdag å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1946/47 under statens allmänna fastighetsfond ett investeringsanslag av 600 000 kronor till Anordnande av vissa förvaltningslokaler. Av anslaget beräknades ca 400 000 kronor för arbeten i Stockholm och 200 000 kronor för arbeten i landsorten.

I skrivelse den 3 december 1946 har *byggnadsstyrelsen* anmält, att anslaget till Anordnande av vissa förvaltningslokaler redan vore i sin helhet dispone-

rat. Under sådana förhållanden och med hänsyn till nödvändigheten att snabbt kunna tillgodose oförutsedda behov för ombyggnads- och reparationsarbeten, som ej kunde påföras fastighetsfondens underhållskostnadsanslag, syntes det styrelsen erforderligt att ytterligare medel ställdes till förfogande för detta ändamål. Med hänsyn till att det för budgetåret 1945/46 anvisade anslaget av 2 500 000 kronor till Anordnande av häradsskrivarkontor dittills tagits i anspråk endast intill ett belopp av 93 400 kronor samt, såvitt styrelsen kunde bedöma, större delen av anslaget icke torde behöva användas för avsett ändamål, ville styrelsen ifrågasätta, huruvida icke anslaget lämpligen borde stå till förfogande jämväl för anordnande av förvaltningslokaler inom av styrelsen omländerhavda byggnader.

Departementschefen har icke funnit anledning till erinran mot styrelsens förslag.

Utskottet.

Det för budgetåret 1945/46 anvisade anslaget av 2 500 000 kronor till Anordnande av häradsskrivarkontor har hittills endast i ringa omfattning tagits i anspråk och såvitt nu kan bedömas kommer större delen av anslaget icke att behöva användas för avsett ändamål. Däremot har det hösten 1946 till Anordnande av vissa förvaltningslokaler anvisade anslaget redan i sin helhet disponerats. Ytterligare medel erfordras emellertid för tillgodoseende av sådana lokalbehov. Med hänsyn härtill och då anslaget till Anordnande av häradsskrivarkontor är i sin helhet avskrivet samt även investeringarna för anordnande av andra förvaltningslokaler äro av natur att bära omedelbart helt avskrivnas, anser sig utskottet icke ha något att erinra mot den föreslagna utvidgningen av användningsområdet för anslaget till Anordnande av häradsskrivarkontor.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må medgiva, att investeringsanslaget till Anordnande av häradsskrivarkontor må tagas i anspråk jämväl för anordnande av andra förvaltningslokaler.

7:o) **Anordnande av lokaler för Svea hovrätt.** Kungl. Maj:t har (punkt 5, s. 63) föreslagit riksdagen att till Anordnande av lokaler för Svea hovrätt å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1946/47 anvisa ett investeringsanslag av 160 000 kronor.

Till förberedande åtgärder beträffande vissa byggnadsföretag i staden mellan broarna och å Riddarholmen i Stockholm, väsentligen avseende Gamla rådhuset och Gamla kungshuset, vilka reserverats för tillgodoseende av högsta domstolens respektive Svea hovrätts lokalbehov, anvisade riksdagen för budgetåret 1944/45 ett investeringsanslag av 350 000 kronor, varav 85 000 kronor avsågos för Svea hovrätt. Sedermera anvisade riksdagen till anordnande av lokaler för Svea hovrätt för budgetåren 1945/46 och 1946/47 in-

vesteringsanslag om sammanlagt 465 000 kronor. Anslaget för sistnämnda budgetår var avsett såsom slutanslag

I skrivelse den 17 september 1946 har *byggnadsstyrelsen* anmält, att utöver redan anvisade medel erfordrades ett belopp av 310 000 kronor för fullbordandet av byggnadsarbetena för Svea hovrätt. Av nämnda belopp erfordrades 160 000 kronor under innevarande budgetår.

Departementschefen har tillstyrkt byggnadsstyrelsens förslag.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

Utskottet.

att riksdagen må till *Anordnande av lokaler för Svea hovrätt* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1946/47 anvisa ett investeringsanslag av 160 000 kronor.

8:o) Nybyggnad för hovrätten för Västra Sverige. Kungl. Maj:t har (punkt 6, s. 63—65) föreslagit riksdagen att till Nybyggnad för hovrätten för Västra Sverige å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1946/47 anvisa ett investeringsanslag av 335 000 kronor.

Med bifall till Kungl. Maj:ts i 1946 års statsverksproposition (kapitalbudgeten: bil. 5, punkterna 118 och 119) därom framlagda förslag anvisade riksdagen för budgetåret 1946/47 till Nybyggnad för hovrätten för Västra Sverige 925 000 kronor samt till Nybyggnad för hovrätten för Nedre Norrland 650 000 kronor.

I skrivelse den 17 oktober 1946 har *byggnadsstyrelsen* anmält behov av ytterligare anslagsmedel för nämnda byggnadsföretag, nämligen till nybyggnaden för hovrätten för Västra Sverige 335 000 kronor samt till nybyggnaden för hovrätten för Nedre Norrland 330 000 kronor.

Departementschefen har anfört följande.

Till hovrättsbyggnader i Göteborg och Sundsvall har 1946 års riksdag anvisat sammanlagt 1 575 000 kronor. Städerna ha till kronan utan kostnad upplåtit tomter för ändamålet samt utfäst sig att bidra till kostnaderna för hovrättshusen med ett belopp av vardera 200 000 kronor.

Sedan ritningar till domstolsbyggnaderna numera utarbetats, har byggnadsstyrelsen hemställt om ytterligare anslag av 665 000 kronor för ändamålet. Såsom framgår av styrelsens redogörelse hänför sig kostnadsökningen till utvidgningen av de ursprungligen beräknade lokalerna för beredande av vissa reservutrymmen samt till vissa ytterligare grundarbeten. Jämväl den sedan kalkylernas upprättande inträffade prisstegringen har medfört ökning i de ursprungligen beräknade byggnadskostnaderna.

Jag tillstyrker att de av byggnadsstyrelsen äskade medlen anvisas å tilläggsstat för budgetåret 1946/47.

Kostnaderna för nybyggnaderna för hovrätterna för Västra Sverige och Nedre Norrland uppgå enligt nu föreliggande förslag till avsevärt högre belopp än som ursprungligen beräknats och anvisats. Detta beror i första hand på att byggnadsprogrammen utvidgats, främst i syfte att bereda reservut-

Utskottet.

rymmen inom byggnaderna för tillgodoseende av ökade lokalbehov, vilka framdeles förväntas uppkomma. Härtill komma kostnader för vissa grundarbeten, vilkas behövlighet icke tidigare varit fullt klarlagd. Slutligen ha byggnadskostnaderna stegrats under tiden efter de ursprungliga kalkylernas uppgörande.

Ehuru utskottet finner de begärda tilläggsanslagen betydande i jämförelse med de tidigare anvisade beloppen, anser sig utskottet likväl med hänsyn till vad i ärendet blivit upplyst om anledningarna till det ökade medelsbehovet böra tillstyrka ifrågavarande förslag.

Under förevarande punkt hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Nybyggnad för hovrätten för Västra Sverige* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1946/47 anvisa ett investeringsanslag av 335 000 kronor.

9:o) **Nybyggnad för hovrätten för Nedre Norrland.** Under hänvisning till vad utskottet under föregående punkt anfört får utskottet, med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, s. 65), hemställa,

att riksdagen må till *Nybyggnad för hovrätten för Nedre Norrland* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1946/47 anvisa ett investeringsanslag av 330 000 kronor.

Statens utlåningsfond.

10:o) **Lufftartslånefonden.** Beträffande ifrågavarande förslag (punkt 8, s. 66) kommer utskottet att senare under riksdagen avgiva utlåtande, vilket härmed

anmäles.

Stockholm den 7 februari 1947.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Larsson, Karl Andersson, Gustaf Karlsson, Heiding, Johan Eric Ericson, Albertsson, Ragnar Bergh, Ivar Persson och Lundgren; samt

från andra kammaren: herrar Törnkvist, Malmborg i Skövde, Bergström, Falia, Rubbestad, Mårtensson, Wallentheim, Lindholm, Åkerström, Petterson i Degerfors, Sefve och Johansson i Mysinge.